

Viltskadestatistik 2006

VERSIONER AV VILTSKADESTATISTIK 2006.....	2
INLEDNING	3
DELOMRÅDEN I STATISTIKEN	4
ROVDJURSFORUM	5
RENSKÖTSELOMRÅDET	7
TAMDJUR	8
OM STATISTIKEN	8
BEVILJADE BIDRAG OCH ERSÄTTNINGAR 2006.....	8
SKADOR PÅ TAMDJUR 2006.....	10
HUND	20
OM STATISTIKEN	20
ERSÄTTNINGAR 2006	20
SKADOR PÅ HUNDAR 2006	21
GRÖDA	25
OM STATISTIKEN	25
BEVILJADE BIDRAG OCH ERSÄTTNINGAR 2006.....	25

Versioner av Viltskadestatistik 2006

Detta är version 1.1.

Version	Utgivningsdatum	Förändring
1.0	2006-02-23	-
1.1	2006-05-03	Uppdaterade tabeller och figurer för rovdjursangripna tamdjur. Siffrorna skiljer sig från version 1.0 av två skäl. Dels för att det uppstod ett fel vid sammanställningen av version 1.0 och dels på grund av att vissa län inte hunnit registrera alla ärenden innan den första sammanställningen.

Den här rapporten kan beställas från Viltskadecenter, Grimsö forskningsstation, 730 91 RIDDARHYTTAN, 0581 - 920 70, 69 73 35. Den kan även laddas ned som pdf från Viltskadecenters hemsida: www.viltskadecenter.se

Inledning

Staten får i mån av tillgång på medel lämna bidrag för att förebygga skador av vilt och ersätta inträffade skador. Detta regleras i *Viltskadeförordningen* (2001:724) samt *Viltskadekungörelsen* (NFS 2002:13) och *Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om inventering samt bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar* (NFS 2002:15). Grundprincipen är att viltskador så långt som möjligt ska förebyggas. Bidrag och ersättningar för viltskador utgår endast för vilt som inte får jagas under allmän jakttid.

I budgetpropositionen anger regeringen vilka medel som får användas för viltskador. För år 2006 var det 87 miljoner kronor som fördelades till myndigheterna Sametinget (49,2 miljoner, samt 3 miljoner öronmärkta för inventering av rovdjur) och Naturvårdsverket (37,8 miljoner). Sametinget fördelade medlen till landets 51 samebyar och Naturvårdsverket fördelade sin del till länsstyrelserna. Länsstyrelserna kan använda pengarna för bidrag till genomförande eller utveckling av skadeförebyggande åtgärder, information och utbildning om förebyggande åtgärder, utvärdering av skadeförebyggande- och informationsåtgärder, verksamhet som rör de besiktningsmän som länsstyrelsen anlitar för bland annat besiktningar av skador (läs mer om besiktningsmännen under *Delområden i statistiken* nedan) samt till ersättning för uppkomna skador. Skadegörare är exempelvis säl som orsakar skador på fisk, tranor och gäss som skadar gröda samt björn, kungsörn, lodjur och varg som skadar och dödar tamdjur.

Fördelningen av ersättningen till samebyarna baseras främst på förekomsten av de fem rovdjursarterna björn, järv, kungsörn, lodjur och varg i samebyarna. Sametinget fördelar även medel till samebyarna för deras medverkan i inventeringen av de stora rovdjuren. Sametinget sammanställer viltskademedlens fördelning mellan de olika samebyarna. I denna rapport redovisas utbetalda ersättningar för rovdjursförekomst och massdödande samt utbetalda bidrag till skadeförebyggande åtgärder.

Viltskadecenter sammanställer årligen nationell statistik över de fredade arternas skador på främst tamdjur (ej ren) och gröda. I

denna rapport redovisas länsstyrelsernas användning av medel under 2006 till bidrag för åtgärder, som syftar till att förebygga skador av fredat vilt och ersättningar för uppkomna skador. När det gäller skador på tamdjur och hundar redovisas också skadornas storlek i antalet tamdjur och hundar som angripits av stora rovdjur. Rapporten innehåller också trender för perioden 1997 – 2006.

Delområden i statistiken

Redovisningen av viltskadestatistiken är indelad i tre delområden:

1. *Tamdjur*
2. *Hund*
3. *Gröda*

I delområde *Tamdjur* redovisas bidrag till åtgärder som syftar till att förebygga skador av fredat vilt på tamdjur, ersättningar för uppkomna skador på tamdjur orsakade av rovdjur samt mängden skador på tamdjur (antalet tamdjur som dödats, skadats eller försvunnit i samband med rovdjursangrepp). Redovisningen omfattar endast skador som berättigar till ersättning från länsstyrelserna, det vill säga skador på tamdjur (till exempel får, get, nöt, häst) som bedöms vara orsakade av björn, järv¹, kungsörn, lodjur eller varg. Skador på hägnade vilda djur (t ex hjort) är inte ersättningsgrundande. Skador och ersättningar för hundar redovisas i delområde *Hund*.

Bidrag till åtgärder som syftar till att förebygga skador av rovdjur på tamdjur går oftast till uppsättning av rovdjursstängsel kring beteshagar. De vanligaste stängseltyperna är fem- eller sextrådiga elstängsel eller fårnät kompletterat med två eltrådar². Bidrag ges oftast bara till materialkostnaden, men ibland även till en del av arbetskostnaden. Bidrag har även givits till olika former av förändrad djurskötsel.

För att ersättning för tamdjur som angripits av rovdjur ska utgå måste skadorna besiktigas av en besiktningsman som är utsedd av länsstyrelsen. Vid besiktningen gör besiktningsmannen en

¹ Inga skador av järv på nämnda tamdjurslag finns dokumenterade för perioden som redovisningen omfattar (1997 – 2006).

² Läs mer i Viltskadecenters faktablad "Att förebygga rovviltsskador med olika typer av stängsel".

bedömning av döds- eller skadeorsaken utifrån hur tamdjuret är angripet och från spår och tecken i omgivningen.

I delområde *Hund* redovisas ersättning för uppkomna skador av rovdjur på hundar samt mängden skador på hundar (antalet hundar som dödats, skadats eller, försvunnit i samband med rovdjursangrepp). I dagsläget utbetalas inga bidrag till skadeförebyggande åtgärder som förebygger skador av rovdjur på hundar. För att ersättning för hundar som angripits av tamdjur ska utbetalas av länsstyrelserna gäller samma principer som för tamdjur (se ovan).

I delområde *Gröda* redovisas bidrag till åtgärder som syftar till att förebygga skador av fredat vilt på gröda inom jordbruket och ersättningar för uppkomna skador på gröda. De vanligaste typerna av förebyggande åtgärder är olika typer av skrämselfågor mot gäss och tranor (t ex gasolkanoner, flaggor, spegelskrämmor) eller inmatning för att avleda gäss och tranor från odlingar³.

Även skador på gröda ska besiktigas av en besiktningsman utsedd av länsstyrelsen för att ersättning ska kunna utbetalas. Vid besiktningen bedömer besiktningsmannen storleken på skördebortfallet som orsakats av fredat vilt samt vilka arter som orsakat bortfallet. I en del fall har flera arter orsakat skadan, varvid respektive arts andel av skadan bedöms. Storleken på skördebortfallet ligger sedan till grund för ersättningens storlek. Besiktningsmännen utbildas av Viltskadecenter.

Rovdjursforum

Statistiken inom delområdena Tamdjur, Hund och Gröda baseras på data från den nationella rovdjursdatabasen *Rovdjursforum*. Rovdjursforum är ett verksamhetsstöd åt länsstyrelserna som har tagits fram av Naturvårdsverket i samarbete med bland andra Viltskadecenter. I Rovdjursforum lagrar länsstyrelserna bland annat information om ärenden som rör bidrag till skadeförebyggande åtgärder och ersättningar för skador på

³ Läs mer i Viltskadecenters faktablad "Tranors fördelning och val av vistelseort i jordbrukslandskapet - samt förvaltningsråd som kan förebygga skador på gröda", "Att förebygga transkador på gröda med skrämselfågor" och "Förebyggande åtgärder för att förhindra skador på jordbruksgrödor, orsakade av tranor och gäss".

tamdjur, hundar och gröda orsakade av fredat vilt. Rovdjursforum togs i bruk våren 2003.

De som har tillgång till Rovdjursforum i dagsläget är företrädare från länsstyrelserna, Naturvårdsverket och Viltskadecenter. Rovdjursforum är Internet-baserad, vilket innebär att användare kan koppla upp sig mot den via bredband eller modem och lagra uppgifter eller ta del av det som finns lagrat. Den höga tillgängligheten gör det möjligt att snabbt registrera uppgifter om skador, samtidigt som andra användare kontinuerligt kan skapa sig en överblick.

Renskötselområdet

Sametinget har under året i enlighet med 4 § Viltskadeförordningen (2001:724) lämnat ersättning grundat på årets inventeringsresultat för sammanlagt 49 säkra järvföryngringar, 13,1 sannolika järvföryngringar och 114,5 lodjursföryngringar. Ersättning för regelbunden förekomst av järv har utbetalats till 10 samebyar och för tillfällig förekomst till 4 samebyar. Ersättning för regelbunden lodjursförekomst har lämnats till 5 samebyar och för tillfällig förekomst till 5 samebyar. För regelbunden varg handlar det om utbetalning till 1 sameby och för tillfällig vargförekomst till 18 samebyar varav två samebyar har fått ersättning för två vargindivider. De ojämna siffrorna beror på att föryngringar delats mellan en eller flera samebyar. Den sammanlagda ersättningen lämnad i enlighet med 4 § uppgår till 42 478 710 kronor där 1 263 332 kronor härrör sig från föryngringar inventerade 2005.

Förekomst av björn har ersatts med 1 614 907 kronor och förekomst av örn med 1 074 951 kronor fördelat mellan samebyarna i förhållande till betesområdenas areal.

Sametinget har för år 2006 inte lämnat något bidrag för skadeförebyggande åtgärder vid rovdjursförekomst i enlighet med 3 § Viltskadeförordningen (2001:724)

Ersättning för massdödade renar i enlighet med 10 § Viltskadeförordningen (2001:724) har lämnats med sammanlagt 653 328 kronor till åtta samebyar. I fem fall har lodjur orsakat massdöden, i två fall har det varit järv och i ett fall björn. Sametinget ska till regeringen lämna en mer detaljerad redovisning över hur Sametinget fördelat erhållna bidrags- och ersättningsmedel senast den 1 mars i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om inventering samt bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar (NFS 2004:17). Sametinget kan konstatera att framförallt antalet järvföryngringar minskat och därför har anslagsförbrukningen varit lägre jämfört med föregående år. Med tanke på föryngringsmönstret för järven väntas dock åter en ökning nästa inventeringssäsong.

Tamdjur

Om statistiken

Statistiken för skador, bidrag till skadeförebyggande åtgärder och ersättningar för uppkomna skador inom delområdet Tamdjur bygger för år 2006 på registreringar i Rovdjursforum fram till och med den 15 februari 2007. För åren 1997 – 2002 har uppgifter årligen insamlats från länsstyrelsernas beslut om bidrag och ersättningar samt från besiktningsprotokoll på anmälda skador. Statistiken omfattar endast tamdjur som till exempel får, get, nöt och häst. Statistik för skador och ersättningar för hundar redovisas i delområdet Hund. Statistiken omfattar inte bidrag och ersättningar inom rennäringen.

Redovisningen av mängden skador av rovdjur på tamdjur 2006 omfattar angrepp som inträffat under perioden 1 jan – 31 dec 2006 och som blivit besiktigade av länsstyrelsens besiktningsmän. Ett tamdjur räknas i denna rapport som *angripet av rovdjur* om det dödat, skadats eller saknas och besiktningsmannen har bedömt sannolikheten till minst 50 % för att rovdjur är orsaken. *Angripande rovdjursart* är den rovdjursart besiktningsmannen bedömt som mest sannolikt har orsakat angreppet.

Redovisningen av beviljade bidrag till skadeförebyggande åtgärder och beviljade ersättningar för uppkomna skador grundas på beslut fattade under perioden 1 jan – 31 dec 2006. Eftersom ansöknings- och handläggningstiden för ansökningar om bidrag och ersättningar kan sträcka sig till efterföljande år, omfattar redovisningen även bidrags- och ersättningsansökningar från tidigare år. Likaså fattas en del beslut i bidrags- och ersättningsärenden inkomna 2006 under kommande år. Redovisningarna av uppkomna skador och beviljad ersättning 2006 omfattar alltså olika tidsperioder och är därmed inte direkt jämförbara.

Beviljade bidrag och ersättningar 2006

År 2006 beviljade länsstyrelserna totalt 237 ansökningar om *bidrag* för åtgärder som syftar till att förebygga skador av rovdjur. Bidragen uppgick till 8,7 miljoner kr (tabell 1). Huvuddelen av

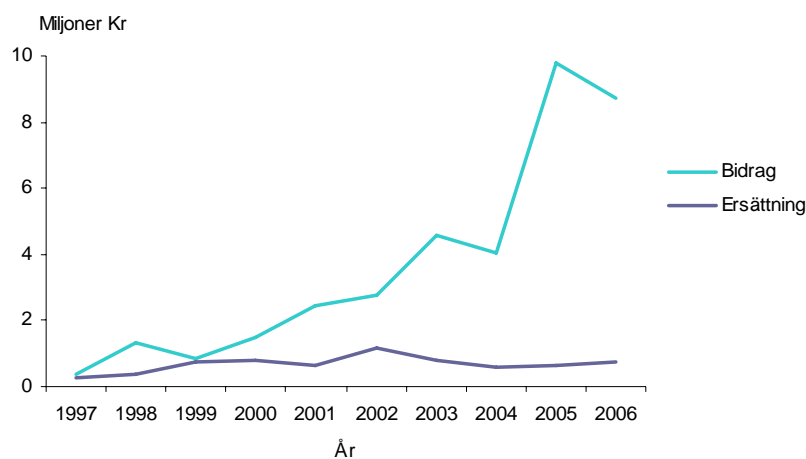
bidragen gick till tamdjursägare i mellersta delen av Sverige. Bidragen minskade med 11 % jämfört med år 2005 (figur 1).

Den sammanlagda ersättningen beviljad av länsstyrelserna för skador orsakade av stora rovdjur på tamdjur 2006 uppgick till 739 000 kr (tabell 1).

Av den totala ersättningen beviljad för skador på tamdjur 2006 var 317 000 kr (43 %) för skador av varg, 242 000 kr (33 %) för skador av lodjur, 159 000 kr (22 %) för skador av björn, och 21 000 kr (3 %) för skador av kungsörn (tabell 1).

Ersättningen för uppkomna skador på tamdjur orsakade av rovdjur ökade med 14 % jämfört med år 2005 (figur 1). Under perioden 1997 – 2006 har den beviljade ersättningen varierat mellan 0,28 miljoner kr (år 1997) och 1,2 miljoner kr (år 2002).

Figur 1.
Beviljade bidrag och ersättningar inom delområde
Tamdjur 1997-2006.

Källa: Länsstyrelserna

Tabell 1. Av länsstyrelserna under 2006 beviljade bidrag till skadeförebyggande åtgärder samt beviljad ersättning för uppkomna skador på tamdjur orsakade av rovdjur 2006 (tusen kronor).

Län	Bidrag	Ersättning per rovdjur				Ersättning totalt	Totalt
		Björn	Kungsörn	Lodjur	Varg		
Stockholm	0	0	0	0	0	0	0
Uppsala	613	0	0	0	0	0	613
Södermanland	0	0	0	6	0	6	6
Östergötland	0	0	0	0	11	11	11
Jönköping	0	0	0	5	0	5	5
Kronoberg	0	0	0	0	8	8	8
Kalmar	0	0	0	0	0	0	0
Gotland	0	0	14	0	0	14	14
Blekinge	0	0	0	0	0	0	0
Skåne	0	0	0	0	0	0	0
Halland	0	0	0	1	0	1	1
Västra Götaland	1 321	33	1	17	62	113	1 434
Värmland	1 050	0	0	148	105	253	1 303
Örebro	1 565	0	0	12	2	14	1 579
Västmanland	745	0	0	0	2	2	747
Dalarna	1 131	23	0	14	127	164	1 295
Gävleborg	1 558	14	0	18	0	32	1 590
Västernorrland	408	34	0	4	0	38	446
Jämtland	282	46	0	5	0	51	333
Västerbotten	0	5	0	12	0	17	17
Norrbotten	41	4	6	0	0	10	51
Hela landet	8 714	159	21	242	317	739	9 453

Källa: Länsstyrelserna

Skador på tamdjur 2006

Det totala antalet angripna tamdjur (*dödade, skadade eller saknade* till följd av rovdjursangrepp) under 2006 var 562 (tabell 2). 408 (73 %) av dessa var får och 17 (3 %) var nötdjur. Övriga angrepp 137 (24 %) var andra djur, framför allt fjäderfä och hägnad hjort.

Tabell 2. Antal dödade, skadade eller saknade av respektive tamdjur till följd av angrepp av fredade rovdjur i Sverige under 2006.

Rovdjur	Får				Nöt				Annat ²				Totalt antal djur angripna
	Dödade	Skadade	Saknade	Totalt	Dödade	Skadade	Saknade	Totalt	Dödade	Skadade	Saknade	Totalt	
Björn	37	7	9	53	1	3	6	10	1	1	3	5	68
Kungsörn	18	2	7	27	-	-	-	-	-	-	-	-	27
Lodjur	107	8	34	149	3	-	-	3	120	3	9	132	284
Varg	138	28	13	179	2	1	1	4	-	-	-	-	183
Okänd ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	300	45	63	408	6	4	7	17	121	4	12	137	562

¹⁾ Okänd: Angreppet gjordes av björn, lodjur eller varg, men vid besiktningen kunde man inte avgöra vilket.

²⁾ Angrepp på framförallt hägnad hjort och fjäderfä

Källa: Länsstyrelserna

Tabell 3. Antal tamdjur angripna¹ av björn, kungsörn, lodjur, varg eller okänd² per län och i hela landet 2006.

Län	Björn	Kungsörn	Lodjur	Varg	Okänd ²	Totalt antal djur angripna
Stockholm	-	-	-	-	-	0
Uppsala	-	-	3	-	-	3
Södermanland	-	-	5	-	-	5
Östergötland	-	-	-	6	-	6
Jönköping	-	-	2	-	-	2
Kronoberg	-	-	-	4	-	4
Kalmar	-	-	12	1	-	13
Gotland	-	12	-	-	-	12
Blekinge	-	-	-	-	-	0
Skåne	-	-	-	-	-	0
Halland	-	-	1	-	-	1
Västra Götaland	17	1	23	48	-	89
Värmland	-	-	171	52	-	223
Örebro	-	-	12	17	-	29
Västmanland	-	-	-	1	-	1
Dalarna	23	-	8	53	-	84
Gävleborg	9	-	32	-	-	41
Västernorrland	6	-	8	-	-	14
Jämtland	6	-	3	-	-	9
Västerbotten	4	-	4	1	-	9
Norrbotten	3	14	-	-	-	17
Hela landet	68	27	284	183		562

¹⁾ Antalet angripna inkluderar tamdjur som dödade eller skadade av ett rovdjur eller saknas efter rovdjursangrepp.

²⁾ Okänd: Angreppet gjordes av björn, lodjur eller varg, men vid besiktningen kunde man inte avgöra vilket.

Källa: Länsstyrelserna

Antalet antalet angripna tamdjur (tabell 3) ökade med 35 % jämfört med år 2005. Under perioden 1997 – 2006 har det totala antalet tamdjur angripna av rovdjur varierat mellan 226 st (år 1999) och 581 st (år 2002). Antalet rovdjursangripna tamdjur kommer sannolikt även i fortsättningen att variera mellan åren. Framförallt kan enskilda utvandrande björn- och vargindivider komma att få stort genomslag i statistiken vissa år.

Tabell 4. Antal dödade, skadade eller saknade tamdjur till följd av angrepp av björn per län och i hela landet 2006.

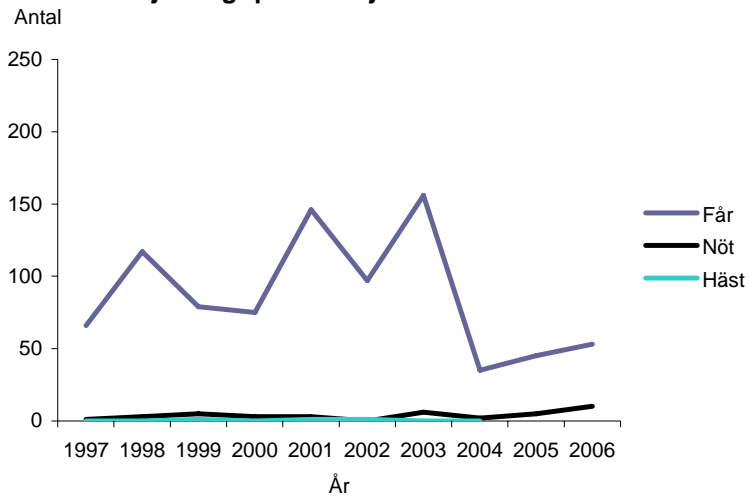
Län	Får			Nöt			Häst			Annat ¹			Totalt angripna av björn		Totalt antal djur angripna
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Får	Nöt	
Stockholm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Uppsala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Östergötland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Jönköping	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Kalmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Gotland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Skåne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Halland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Västra Götaland	10	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	0	17
Värmland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Örebro	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Västmanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Dalarna	17	-	5	-	1	-	-	-	-	-	-	-	22	1	23
Gävleborg	6	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	7	1	9
Västernorrland	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	0	6	6
Jämtland	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	3	0	2	6
Västerbotten	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0	4
Norrbotten	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0	3
Hela landet	37	7	9	1	3	6	-	1	-	1	-	3	53	10	68

¹ Annat djurslag utgörs av getter

Källa: Länsstyrelserna

Figur 2.

Antal tamdjur angripna¹ av björn 1997-2006.

¹⁾ Antalet angripna inkluderar tamdjur som dödats eller skadats av ett rovdjur eller saknas efter rovdjursangrepp.

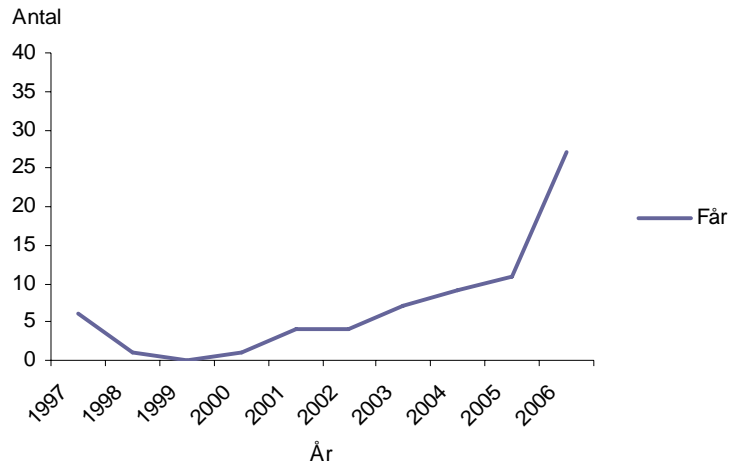
Källa: Länsstyrelserna

Tabell 5. Antal dödade, skadade eller saknade tamdjur till följd av angrepp av kungsörn per län och i hela landet 2006.

Län	Får			Totalt
	Dödade	Skadade	Saknade	
Stockholm	-	-	-	0
Uppsala	-	-	-	0
Södermanland	-	-	-	0
Östergötland	-	-	-	0
Jönköping	-	-	-	0
Kronoberg	-	-	-	0
Kalmar	-	-	-	0
Gotland	12	-	-	12
Blekinge	-	-	-	0
Skåne	-	-	-	0
Halland	-	-	-	0
Västra Götaland	1	-	-	1
Värmland	-	-	-	0
Örebro	-	-	-	0
Västmanland	-	-	-	0
Dalarna	-	-	-	0
Gävleborg	-	-	-	0
Västernorrland	-	-	-	0
Jämtland	-	-	-	0
Västerbotten	-	-	-	0
Norrbottn	5	2	7	14
Hela landet	18	2	7	27

Källa: Länsstyrelserna

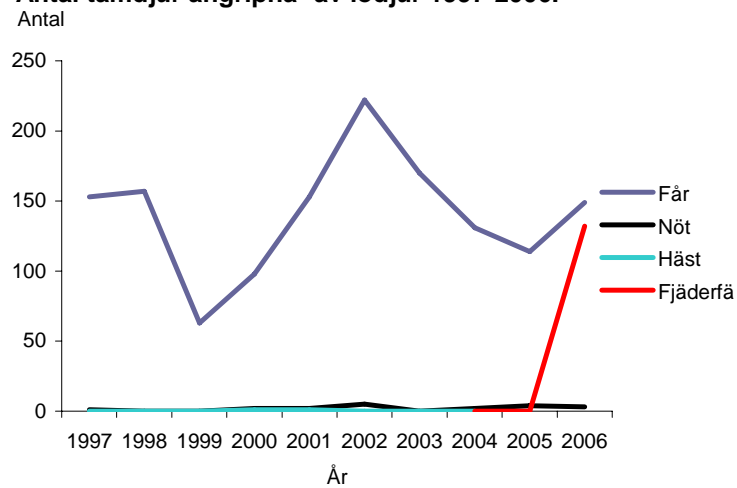
Figur 3.
Antal tamdjur angripna¹ av kungsörn 1997-2006.

¹⁾ Antalet angripna inkluderar tamdjur som dödats eller skadats av ett rovdjur eller saknas efter rovdjursangrepp.

Källa: Länsstyrelserna

Figur 4.
Antal tamdjur angripna¹ av lodjur 1997-2006.

¹⁾ Antalet angripna inkluderar tamdjur som dödats eller skadats av ett rovdjur eller saknas efter rovdjursangrepp.

Källa: Länsstyrelserna

Tabell 6. Antal dödade, skadade eller saknade tamdjur till följd av angrepp av lodjur per län och i hela landet 2006.

Län	Får			Nöt			Annat ¹			Totalt angripna av lodjur					Totalt antal djur angripna ¹
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Får	Nöt	Get	Häst	Annat	
Stockholm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Uppsala	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0	0	0	0	3
Södermanland	4	1	-	-	-	-	-	-	-	5	0	0	0	0	5
Östergötland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Jönköping	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	0	0	0	2
Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Kalmar	7	4	1	-	-	-	-	-	-	12	0	0	0	0	12
Gotland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Skåne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Halland	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0	0	0	0	1
Västra Götaland	12	-	-	-	-	-	11	-	-	12	0	0	0	11	23
Värmland	47	3	3	1	-	-	106	2	9	53	1	0	0	117	171
Örebro	12	-	-	-	-	-	-	-	-	12	0	0	0	0	12
Västmanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Dalarna	6	-	2	-	-	-	-	-	-	8	0	0	0	0	8
Gävleborg	8	-	23	1	-	-	-	-	-	31	1	0	0	0	32
Västernorrland	3	-	5	-	-	-	-	-	-	8	0	0	0	0	8
Jämtland	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0	0	0	0	3
Västerbotten	-	-	-	-	-	-	3	1	-	0	0	0	0	4	4
Norrbotten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Hela landet	107	8	34	3	-	-	120	3	9	149	3	0	0	132	284

¹ Annat djurslag utgörs av fjäderfä samt ren (som tamdjur i hägn)

Källa: Länsstyrelserna

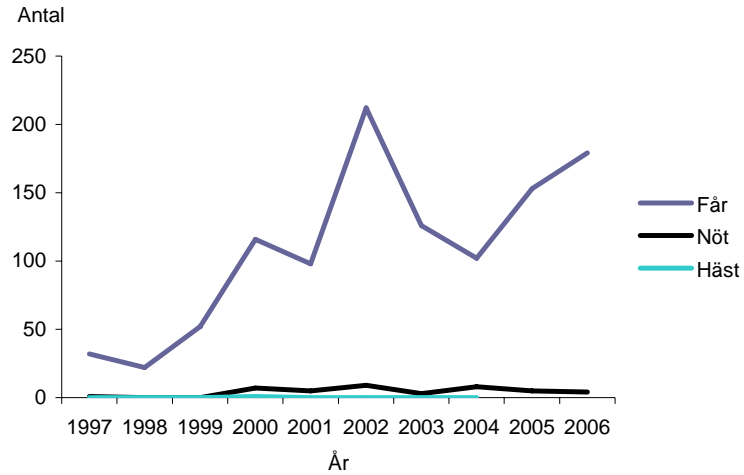
Tabell 7. Antal dödade, skadade eller saknade tamdjur till följd av angrepp av varg per län och i hela landet 2006.

Län	Får			Nöt			Totalt angripna av varg		Totalt antal djur angripna
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Får	Nöt	
Stockholm	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Uppsala	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Södermanland	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Östergötland	3	3	-	-	-	-	6	0	6
Jönköping	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Kronoberg	3	1	-	-	-	-	4	0	4
Kalmar	1	-	-	-	-	-	1	0	1
Gotland	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Blekinge	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Skåne	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Halland	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Västra Götaland	23	17	8	-	-	-	48	0	48
Värmland	40	6	3	2	-	1	49	3	52
Örebro	16	-	-	-	1	-	16	1	17
Västmanland	1	-	-	-	-	-	1	0	1
Dalarna	50	1	2	-	-	-	53	0	53
Gävleborg	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Västernorrland	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Jämtland	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Västerbotten	1	-	-	-	-	-	1	0	1
Norrbotten	-	-	-	-	-	-	0	0	0
Hela landet	138	28	13	2	1	1	179	4	183

Källa: Länsstyrelserna

Figur 5.

Antal tamdjur angripna¹ av varg 1997-2006.

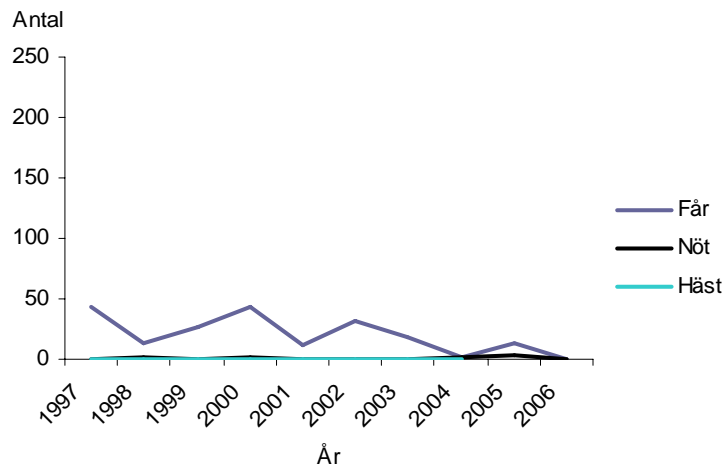

¹⁾ Antalet angripna inkluderar tamdjur som dödats eller skadats av ett rovdjur eller saknas efter rovdjursangrepp.

Källa: Länsstyrelserna

Figur 6.

Antal tamdjur angripna¹ av okänd² 1997-2006.

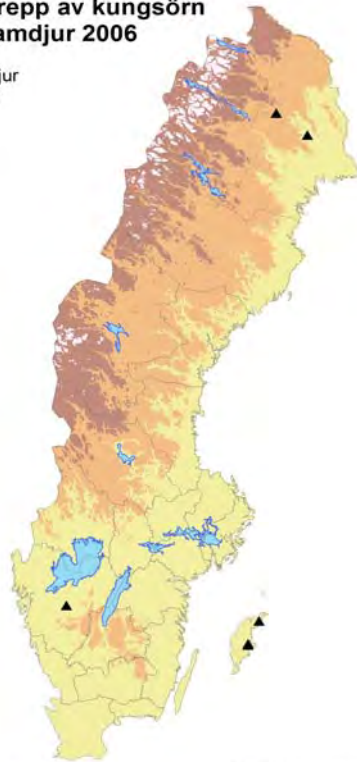
¹⁾ Antalet angripna inkluderar tamdjur som dödats eller skadats av ett rovdjur eller saknas efter rovdjursangrepp.

²⁾ Okänd: Angreppet gjordes av björn, lodjur eller varg, men vid besiktningen kunde man inte avgöra vilket.

Källa: Länsstyrelserna

Angrepp av kungsörn på tamdjur 2006

Tamdjur
▲ Får

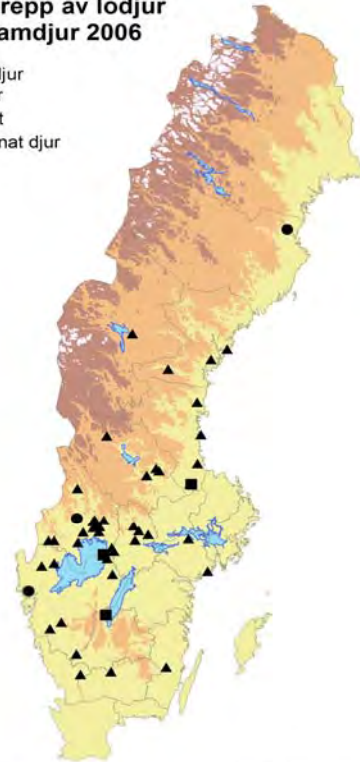

0 100 200Km

Källa: Länsstyrelserna

Angrepp av lodjur på tamdjur 2006

Tamdjur
▲ Får
■ Nöt
● Annat djur

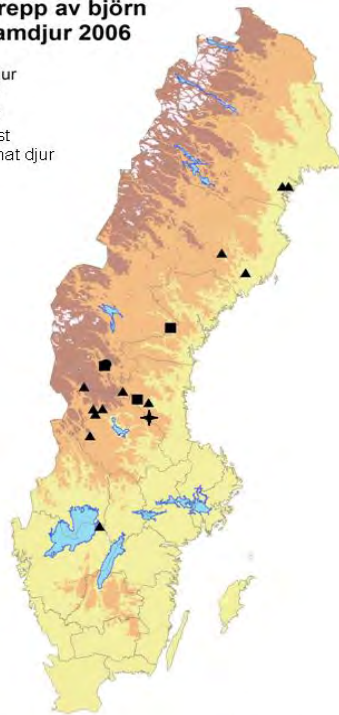

0 100 200Km

Källa: Länsstyrelserna

Angrepp av björn på tamdjur 2006

Tamdjur
▲ Får
■ Nöt
+ Häst
● Annat djur

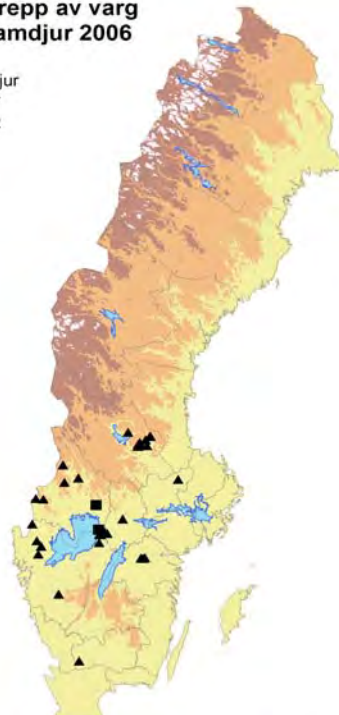

0 100 200Km

Källa: Länsstyrelserna

Angrepp av varg på tamdjur 2006

Tamdjur
▲ Får
■ Nöt

0 100 200Km

Källa: Länsstyrelserna

Figur 7. Rovdjursangrepp 2006.

Hund

Om statistiken

Statistiken för skador och ersättningar för uppkomna skador inom delområde Hund bygger för år 2006 på registreringar i Rovdjursforum fram till och med 1 februari 2007. För åren 1997 – 2002 har uppgifter årligen insamlats från länsstyrelsernas beslut om ersättningar samt från besiktningsprotokoll upprättade vid besiktningar av anmälda skador.

Redovisningen av mängden skador av rovdjur på hundar under 2006 innefattar angrepp som inträffat under perioden 1 jan – 31 dec 2006 och som blivit besiktigade av länsstyrelsens besiktningsman. En hund räknas i denna rapport som *angripen av rovdjur* om den dödats, skadats eller saknas och besiktningsmannen har bedömt sannolikheten till minst 50 % för att rovdjur är orsaken. *Angripande rovdjursart* är den rovdjursart som besiktningsmannen bedömt mest sannolikt orsakat angreppet.

Redovisningen av beviljade ersättningar för uppkomna skador grundas på beslut fattade under perioden 1 jan – 31 dec 2006. Eftersom ansöknings- och handläggningstiden för ansökningar om ersättningar kan sträcka sig till efterföljande år, innefattar redovisningen även ersättningsansökningar från tidigare år. Likaså fattas en del beslut i ersättningsärenden inkomna 2005 under kommande år. Redovisningarna av uppkomna skador och beviljad ersättning 2006 omfattar alltså olika tidsperioder och är därmed inte jämförbara.

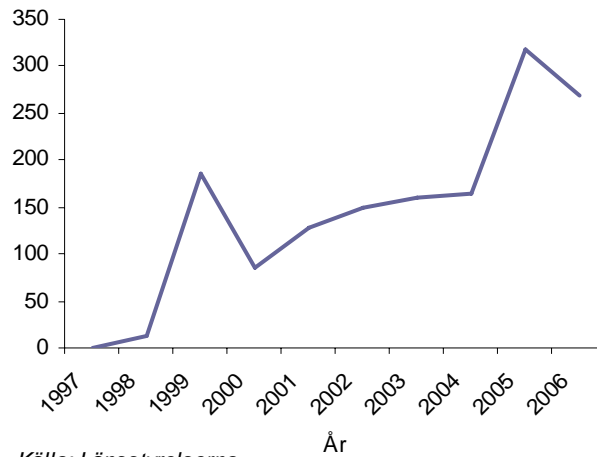
Ersättningar 2006

Under 2006 gavs ersättning för skador på hundar angripna av fredade rovdjur med sammanlagt 268 000 kr (figur 8). Av detta belopp utgjorde 201 000 kr (75 %) ersättning för skador orsakade av varg, 40 000 kr (15 %) skador av lodjur, 22 000 kr (8 %) skador av kungsörn samt 5 000 kr (2 %) skador av björn.

Den totala ersättningen minskade med 16 % jämfört med år 2005 (figur 8). Under perioden 1997 – 2006 har ersättningen varierat mellan 0 kr (år 1997) och knappt 319 000 kr (år 2006).

Figur 8.
Beviljad ersättning för rovdjursangripna hundar
1997-2006.

Tusen kronor

Källa: Länsstyrelserna

Skador på hundar 2006

Totalt angreps 41 hundar av fredade rovdjur under 2006 (tabell 8). 25 av dessa (61 %) angreps av varg, vilket resulterade i sexton dödade⁴ och nio skadade hundar. Lodjur stod för angrepp på 12 hundar (30 %), vilket resulterade i elva skadade hundar och en dödad hund. Kungsrör (7 %) dödade en hund och skadade en hund. En hund saknas, men antas vara död. Björn angrep och skadade en hund (2 %).

Det totala antalet hundar angripna av rovdjur minskade med 20 % jämfört med år 2005 (figur 9). Under perioden 1997 - 2006 har det totala antalet angripna hundar varierat mellan noll (år 1997) och 51 (år 2005). Mellanårsvariationerna kan bero på flera saker, bland annat vädret under jaktsäsongen, vilket påverkar antalet jaktdagar med hund. En annan faktor är enskilda individer eller familjegrupper som vissa år tar fler hundar än genomsnittsvargen.

⁴ Antalet dödade hundar inkluderar hundar som överlevde angreppet, men som avlivades till följd av skadorna.

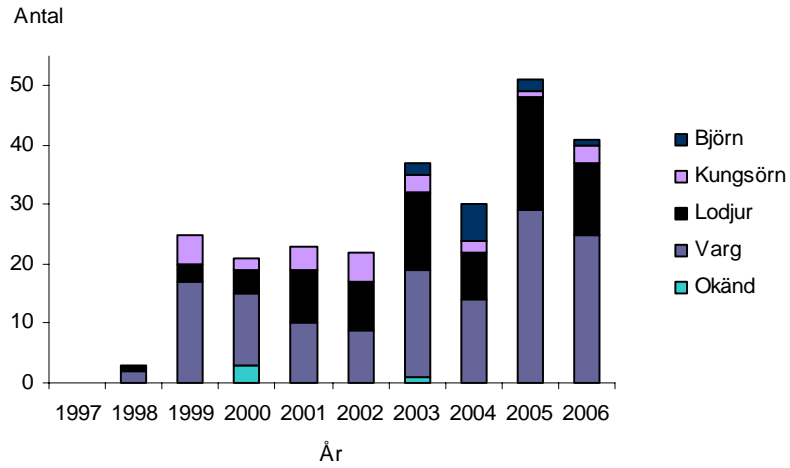
Tabell 8. Antal dödade¹, skadade eller saknade hundar till följd av angrepp av fredade rovdjur 2006.

Län	Björn			Kungsörn			Lodjur			Varg			Totalt antal angripna hundar					
	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Dödade	Skadade	Saknade	Björn	Kungsörn	Lodjur	Varg	Okänd ²	Totalt
Stockholm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uppsala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Östergötland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jönköping	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kronoberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skåne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Halland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Götaland	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	1	2	-	3
Värmland	-	-	-	-	-	-	8	-	2	1	-	-	-	-	8	3	-	11
Örebro	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	2
Västmanland	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Dalarna	-	-	-	-	-	-	1	-	2	5	-	-	-	-	1	7	-	8
Gävleborg	-	1	-	-	-	-	1	-	5	1	-	1	-	1	6	-	8	
Västernorrland	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Jämtland	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	2	
Västerbotten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norrboten	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
Hela landet	-	1	-	1	1	1	1	11	-	16	9	-	1	3	12	25	-	41

¹⁾ Antalet dödade hundar inkluderar hundar som skadats under angrepp av fredat rovdjur och som sedan avlivats till följd av skadorna.

Källa: Länsstyrelserna

Figur 9.
Antal hundar angripna¹ av fredade rovdjur
1997-2006.

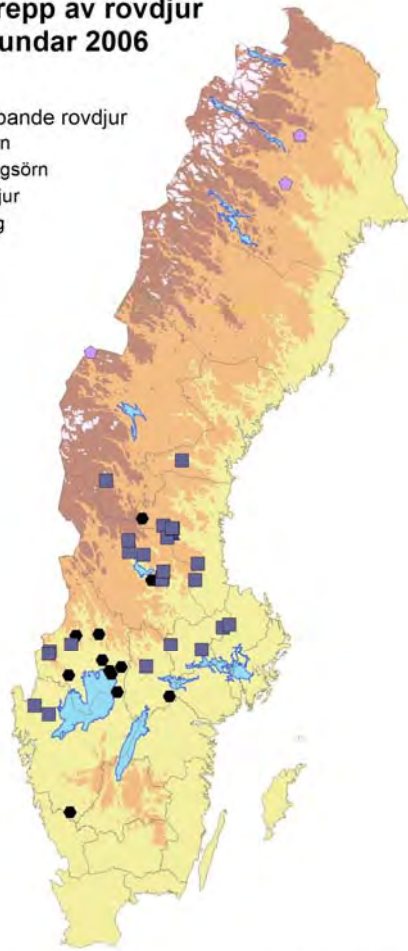
¹⁾ Antalet angripna inkluderar hundar som dödats eller skadats av ett rovdjur eller som saknas efter rovdjursangrepp

Källa: Länsstyrelserna

Angrepp av rovdjur på hundar 2006

Angripande rovdjur

- ▲ Björn
- ◆ Kungsörn
- Lodjur
- Varg

0 100 200Km

Källa: Länsstyrelserna

Figur 10. Rovdjursangripna hundar 2006

Gröda

Om statistiken

Statistiken för bidrag till skadeförebyggande åtgärder och ersättningar för uppkomna skador inom delområde Gröda bygger på registreringar i Rovdjursforum fram till och med 5 februari 2007. För åren 1997 – 2002 har uppgifter årligen insamlats från länsstyrelsernas beslut om bidrag och ersättningar samt från besiktningsprotokoll upprättade vid besiktningar av anmälda skador. Statistiken omfattar endast skador av fredat vilt på jordbruksgröda.

Redovisningen av beviljade bidrag till skadeförebyggande åtgärder och beviljade ersättningar för uppkomna skador grundas på beslut fattade under perioden 1 jan – 31 dec 2006. Ansöknings- och handläggningstiden för ansökningar om bidrag och ersättningar kan sträcka sig till efterföljande år. Redovisningen av uppkomna skador under 2006 och beviljad ersättning 2006 omfattar alltså olika tidsperioder och är därmed inte jämförbara.

Beviljade bidrag och ersättningar 2006

Under 2006 beviljade länsstyrelserna bidrag med 899 000 kr (tabell 9). Bidragsbeloppet är en underskattning eftersom den inte inkluderar medel använda av länsstyrelserna för deras egna inköp av utrustning som sedan lånas ut till brukare. Den totalt beviljade summan minskade med 9 % jämfört med år 2005 (figur 11). Under perioden 1997 – 2006 har bidragen varierat mellan 0 kr (år 1997) och 2,0 miljoner kr (år 2000). Den sammanlagda ersättningen för skador på gröda uppgick till 1 585 000 kr (tabell 9). Örebro och Gotlands län har de högsta beloppen utbetalda ersättningar (tabell 9).

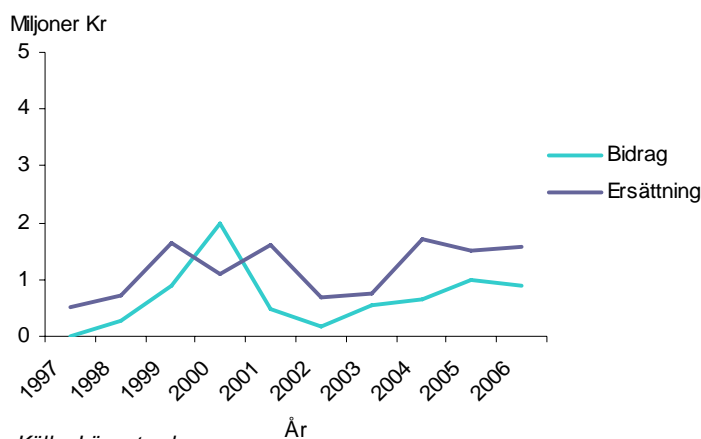
Ersättningen för uppkomna skador på gröda orsakade av fredat vilt ökade med 5 % jämfört med år 2005 (figur 11).

Tabell 9. Av länsstyrelserna under 2006 beviljade bidrag för skadeförebyggande åtgärder för jordbruksgrödor och beviljade ersättningar för uppkomna skador av fredat vilt på jordbruksgrödor (tusen kronor).

Län	Bidrag		Ersättning per fredad art					Ersättning totalt	Totalt
	Björn	Grågås	Vitkindad gås	Flera gåsararter	Gås och trana	Trana			
Stockholm	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uppsala	-	-	-	-	-	3	3	3	3
Södermanland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Östergötland	474	12	-	-	-	2	15	489	489
Jönköping	-	-	-	-	-	5	5	5	5
Kronoberg	-	-	-	-	-	13	13	13	13
Kalmar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gotland	-	-	378	14	-	6	399	399	399
Blekinge	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skåne	213	110	-	20	-	-	130	344	344
Halland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Götaland	33	-	-	-	-	31	31	64	64
Värmland	-	-	-	-	-	146	146	146	146
Örebro	170	100	-	-	114	378	592	763	763
Västmanland	-	-	-	-	24	-	24	24	24
Dalarna	-	25	-	-	2	27	54	54	54
Gävleborg	9	58	-	-	-	4	61	71	71
Västernorrland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jämtland	-	-	-	-	-	112	112	112	112
Västerbotten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norrbottn	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hela landet	899	83	222	378	34	140	727	1 585	2 484

Källa: Länsstyrelserna

Figur 11. Beviljade bidrag och ersättningar inom delområde Gröda 1997-

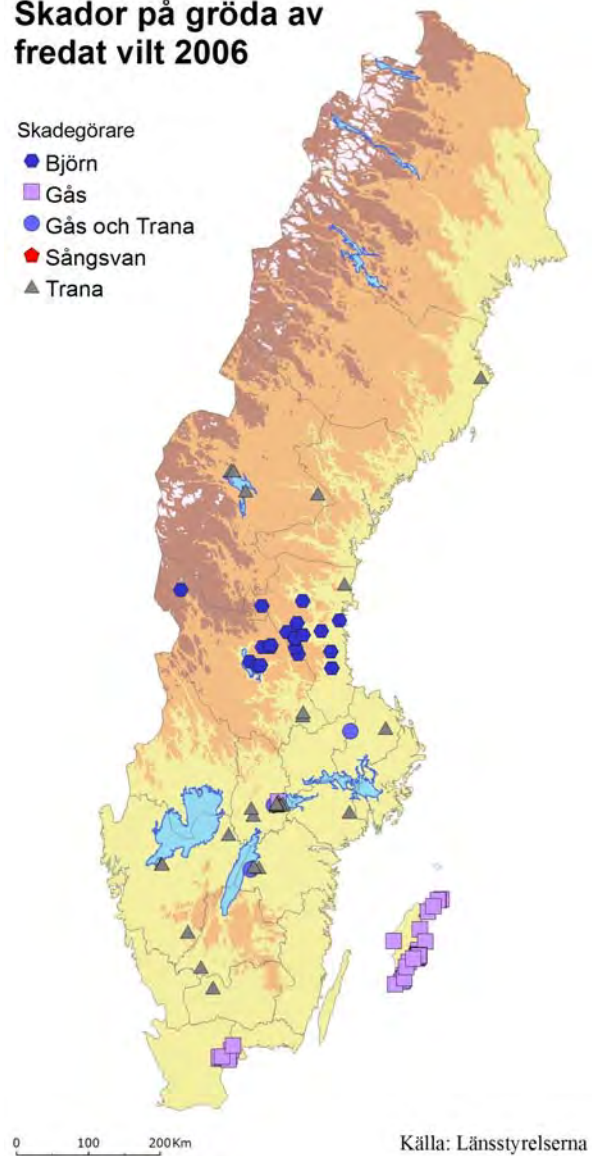

Källa: Länsstyrelserna

Skador på gröda av fredat vilt 2006

Skadegörare

- Björn
- Gås
- Gås och Trana
- ◆ Sångsvan
- ▲ Trana

Figur 12. Skador på gröda av fredat vilt.

Viltskadecenter • Grimsö forskningsstation • 730 91 RIDDARHYTTAN
Tel: 0581 - 920 70, 69 73 35 • www.viltskadecenter.se